

Afskrift.

Rigsarkivet.

København, den 1. April 1887.

Det høje Ministerium har i Skrivelse af 16. Marts ønsket en Udtalelse om de forskellige Muligheder med Hensyn til Arkivernes fremtidige Anbringelse paa en mere betryggende og tilfredsstillende Maade særlig ved Anvendelse af den nuværende Biblioteksbygning og Provianthuset i hele sin Længde. Jeg skal i den Anledning tillade mig at fremsætte følgende Bemærkninger til Ministeriets nærmere Overvejelse: Naar Ministeriet udtaler sig for det ønskelige i at bevare den nuværende Bibliotekssal i sin historiske Skikkelse, da maa jeg i fuldeste Maal samstemme heri, ingen nyere Arkitektur kan selvfølgelig give særlig et Arkiv det Relief som en Bygning, der er historisk overleveret og i Aarhundreder anvendt til samme eller lignende Brug. Dertil kommer, at der fra først af stadig har været en Forbindelse mellem Arkivsalen og Bibliotekssalen, og at en fornyet Forbindelse mellem dem vilde paa en meget fordelagtig Maade kunne bøde paa den Mangel paa Rummelighed, der altid vil give det nuværende Gehejmearkiv et noget trykket Præg. Anvendelsen af denne Sal maatte dog i saa Tilfælde staa i Forhold til dens oprindelige harmoniske Anordning og ejendommelige Skønhed: den maatte altsaa først og fremmest ikke overfyldes. Jeg vilde derfor foreslaa at anvende den til Opstilling af Arkivets Egeskabe (over 100), af hvilke de ældste, som have været Model for alle de senere, antages at være fra den Tid, da Biblioteket byggedes; de vilde kunne opstilles langs Væggen, saaledes som Bogskabene oprindeligt her vare anbragte (se Planchen i Bruun: Det kgl. Biblioteks Stiftelse). Dertil kunde da slutte sig en Udstilling i Montrer af Seglsamlinger og af Dokumenter af fremragende historisk Betydning eller som Prøve paa forskellige Tidens skriftlige Efterladenskaber, saaledes som det haves i andre lignende historiske Samlinger. Kun saaledes vilde Salen formentlig i Sandhed kunne siges at være bevaret paa en værdig Maade og fuldt at komme til sin Ret. For imidlertid med Tryghed at kunne samle saa store Skatte i denne Sal vilde det være nødvendigt at bringe ogsaa andre Ofre paa Bekostning af den i den Bygning nu tilstedeværende Plads. Galleriet i den store Sal vilde neppe kunne bruges til nogen Opstilling, hvad der heller neppe har været Meningen fra først af; man kunde muligvis bedække Væggen her med et Eksemplar af Generalstabens Kort over hele Riget i ensartede Rammer eller med en Samling af ældre danske Kort eller lignende. Etagen ovenover derimod, det oprindelige Kunstkammer, maatte uden al Tvivl helt opgives og tilligemed det høje og svære Bjælketag erstattes af et lavt Kobber- eller Jerntag. Kun saaledes vilde formentlig Hovedetagen kunne sikres mod Ildsvaade, naar ogsaa de i øvrigt nødvendige Forsigtighedsregler med Jernskodder o. s. v. iagttages. *Ved Bygningens nuværende Højde med Trægulve og Lofter vil Faren for en Ulykke ved en eller anden Uforsigtighed i selve dens Lokaler altid være overhængende* og en Indflytning af værdifulde Arkivalier altsaa uforsvarlig. Nedtagelsen af øverste Etage vil tilmed være af ikke ringe Interesse af Hensyn til Slottet, da dette herved vil vinde betydelig i Anseelse mod Syd-siden, Bygningens Tagryg vil vistnok i alt kunne sænkes en 12—15 Alen.

Under den givne Forudsætning vil der imidlertid *ikke kunne paaregnes nogen særdeles Udvidelse af Arkivernes Plads* i denne Retning. Bestemmes Salen væsentlig kun til Pergamentsbrevene og lignende Akter, som nu have deres Plads i en enkelt langt mindre Sal, og maa den nuværende Bogsal i Tværbygningen over til Slottet endvidere ubetinget opgives, for at Hovedbygningen her kan faa sine oprindelige Vinduer tilbage og blive fri for en faretruende Forbindelse, saa vil Vindingen kun omfatte „den lille Sal“, Vest for den nuværende Opgang, og Stueetagen, Lokaliteter, som vi alt nu til enhver Tid vilde kunne fylde med, hvad der forefindes i Kongerigets Arkiv i uforsvarlig slette Loftsrum.